

הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים

ה א מיי פ"ה מה' לני
ה המקדש הלוי:
ו ב ג מיי פ"ט מה'
נדריס הלוי טו"ש
י"ד סי' ר"ז ע"ג ז:

הגהות הב"ח
(א) משנה שאינו טעם:

פירוש הרא"ש

דיקולא רבה וחפיה
בופרא. לקח סל גדול
ותפסו צופת: ליביל לי
מר. ביקורא
דאמך ובקריני דאבך.
דאמך אמך מוקדת לפני
ואמך מוכרי: תרמי לי
בפלא. תמוג לי הכוס:
תועה אחת בה. שמימין
נשמיין והלכין אחר
משכב זכור: וביביל יש בה.
נעמה עליו בראה מנוה על
המה: בסומ יבכמו את
ראשיהם. כסוקמת היה
שאלו על זה כלל עיקרו
של זה וביביל איירי מוכרי
בקרא ויון לא ימו כל
כסן מכלל דרך לאו כלל
כסן איירי ועוד דביביל
מכיו ורשעם לא יגלחו
והיינו בשאר כהני: קרא
קרקואי. דלעין של אמו
מקוס: ובדלת הרמוצה.
דלעת העמונה ברמך כל
דלעת העמונה ברמך קרא
דלעת העמונה ברמך קרא
דלעת הרמוצה: בלאים
עם הרמוצה. אלמא מין
פטי עלמו הנקרא כל על
כפי שמתחו המינין גינלין
למנון ברמך אלל שאר
מני דלעין אלל נקלאים
קפ"י אס טומנין אותן
ברמך: (מתני') שכבר
יד לקרה קודם שירד
לאילפם. שמשלנין אמו
קלת מחילה קודם שמתגין
אותו באילפם: מן היווד
באילפם מותר ביודר
לקרה. כי היווד לקרה
אין דרך לתמו באילפם
יש מפשע אפי' אס
אחר קי מתוה באילפם
שירד לקרה מחלה כי
כי היווד לאילפם משמע
שמתל יריתו לאילפם:
מן הנעשה בקרה מותר
בנעשה באילפם. אפי'
הנעשה בקרה משמע
שנגמר בקרה: מותר
בנעשה בקרה. אפילו ירד
לאילפם מחלה:

דיקולא רבה. סל גדול: חפיה כופרא. טח אמו צופת כדי
שלא יאלו החטים מתוך נקדי הסל: וסחפיה על רישיה. הפכו על
ראשו: ליכיל לי מר. ימדוד: חטיס דרשינא. שהלוייתך. ולבדיחותא
קאמר: נקדווא דאנוך. שירקד אציק לפני כשאשתה: ונקיקני
דאמך. שתהא אמך מוקקרת ומזמרת:
מאי סועבה. דכתיב גזי משכב זכור:
נעלא. כלי קסו: תועה אשה זה.
שמניח משכבי קסו והולך אלל זכר:
מאי סבל. דכתיב גזי אשה הנרבעת
לבהמה: סבלין יש בה. בתמיה:
מאי שיא. הדיא בראה מלווה ביואם.
כלומר הילך מנחת בן מינה לילך
אלל הבהמה: זו מה היא. לשון ספק
שאין ידוע ממני היא מתעברת:
ספורפא יחידא. תספורת נאה:
כז עקרו על זה. בלמלס היה שלל
יעלה אחד מן השערות על חזירו:
קרקואי. על שם מקומן: דלעס
ארמיס היא דלעס המכריס. כלומר
זו היא דלעס המכריס: ופיה ללאים
עס הרמוזה. אלמא לאו טמונה
ברמך קאמר אלל מין דלעס היא
שנקראת מנוה: מתני' הנודר
ממעשה קדרה אינו אסור אלא
במעשה רחשא. מפרש בירושלמי
איזהו מעשה רחשא כגון חילקא
טרגיין וטקני סלת ואורז זריר וערסן
והיינו דקאמר אינו אסור אלל
ממעשה רחשא ונקראת רחשא על
שם שרין לרמיח ולבשל הרבה:
גב' שכל ירד לקרה קודם שירד
לאילפם. כך היה דרכן במעשה אילפס
שהיו מרחמיין אותו בקרה רמיח
לקרה. קמ"ל דלל מימח כל שחרמיחו
אותו רמיח קלה כמו שירד לאילפס
יורד לאילפס מיקרי מפני שהוא מוכן
לקר אע"פ שעדיין לא ירד קמ"ל ללא.
לך נראה בעיני: מן הנעשה בקרה
מותר בנעשה באילפס. משום דנעשה
גמר עשיה משמע ומשום הכי מותר
בנעשה באילפס אף על פי שכבר
ירד לקרה משום דמ"מ גמר עשייתו
לא היה בקרה: מן הנעשה
באילפס מותר בנעשה בקרה.
כלומר אף על פי שאמר מכן הוירד
באילפס שרי כיון דגמר עשייתו
בקרה היה. כך נראה בעיני:
הנודר מן היווד לתנור אינו אסור
אלא בפס. דקתס יורד לתנור
משמע פס. ואס אמר כל מעשה
תנור עלי אסור בכל הנעשה בתנור:
מתני'

דכלל גריוא דבעינא. בלחיה מדה שארעה אקס: חפיה כופרא.
זיפתו מבחון כדי שיחזיק החטים: ליכיל לי. ימדוד. לי: דרשינא כד.
כלומר שאתה חייב לי: שפינא המרא נקדווא דאנוך. שאציק
ירקד: ובקיקני דאמך. בזמיגתה שאמך תמוג לי הכוס: מאי
סועבה. עשו שניהם: תרמי לי
נעלא. תמוג לי הכוס כמו אנטל:
תועה אשה זה. כלומר שמניח את
אשתו על היתר ותפס וזו על זנות:
(א) כי עניינא קמא. תיתי דביבילי מירמי
לי ולדידיה א"ל קוס רקוד לי: [מאי
סבל. דכתיב] ואשה לא תעמוד לפני
קפרא לברתיה דרבי למחר שתניא חמרא
בריקודא דאבך ובקורקני דאמך בן אלעשה
חתינה דרבי הוה ועשיר גדול הוה אזמניה
לבי הילולא דרבי שמעון ברבי א"ל בר
קפרא לרבי מאי יתועבה כל דא"ל רבי דהכין
הוא תועבה פרכה בר קפרא א"ל פרשיה
את א"ל תיתי דביבילי תירמי לי נמלא אתת
רמיא ליה א"ל לר' קוס רקוד לי דאימר לך
הכי אמר רחמנא תועבה תועה אתה בה
לכסא אחרינא (א) א"ל מאי תביל א"ל כי עניינא
קדמאה א"ל עיביד לי דאומר לך עבד אמר
ליה תבל הוא תבלין יש בה מי שניא הדא
ביאה מן כולהון ביאות אמר ליה ומאי
זיזיה אמר ליה עיביד כי עניינא קדמאה
עבד ואמר ליה (א) זו מה היא לא יכיל בן
אלעשה למיסבל קם ונפק הוא ואינתתיה
מתמן מאי בן אלעשה דתניא (א) לא לחנם
פיר בן אלעשה את מעותיו אלא להראות
בהן תספורת של כ"ג דכתיב יכסום יכסמו
את ראשיהם תנא כעין לוליינית מאי לוליינית
אמר רבא ראשו של זה בצד עיקרו של זה
והיינו תספורת של כהן גדול: ובדלעת
הרמוצה: מאי דלעת הרמוצה אמר שמואל
קרא קרקואי רב אשי אמר דלעת הטמונה
ברמיין איתיביה רבינא לרב אשי רבי נחמיה
אומר דלעת ארמית היא דלעת המצרות
כלאים עם היונית כלאים עם הרמוצה תיובתא:
מתני' (א) הנודר ממעשה קדרה אין אסור
אלא ממעשה רחשא אמר קונם היווד
לקרה (א) שאני טועם אסור בכל הנעשה
בקרה: גב' תניא הנודר מן היווד לקרה
אסור ביודר לאילפם שכבר ירד לקרה
קודם שיווד לאילפם מן היווד לאילפם מותר
בנעשה באילפם מן הנעשה בקרה מותר
בנעשה בקרה הנודר מן היווד לתנור אין
אסור אלא בפס ואם אמר כל מעשה תנור
מתי'

דכלל גריוא דבעינא. בלחיה מדה שארעה אקס: חפיה כופרא.
זיפתו מבחון כדי שיחזיק החטים: ליכיל לי. ימדוד. לי: דרשינא כד.
כלומר שאתה חייב לי: שפינא המרא נקדווא דאנוך. שאציק
ירקד: ובקיקני דאמך. בזמיגתה שאמך תמוג לי הכוס: מאי
סועבה. עשו שניהם: תרמי לי
נעלא. תמוג לי הכוס כמו אנטל:
תועה אשה זה. כלומר שמניח את
אשתו על היתר ותפס וזו על זנות:
(א) כי עניינא קמא. תיתי דביבילי מירמי
לי ולדידיה א"ל קוס רקוד לי: [מאי
סבל. דכתיב] ואשה לא תעמוד לפני
קפרא לברתיה דרבי למחר שתניא חמרא
בריקודא דאבך ובקורקני דאמך בן אלעשה
חתינה דרבי הוה ועשיר גדול הוה אזמניה
לבי הילולא דרבי שמעון ברבי א"ל בר
קפרא לרבי מאי יתועבה כל דא"ל רבי דהכין
הוא תועבה פרכה בר קפרא א"ל פרשיה
את א"ל תיתי דביבילי תירמי לי נמלא אתת
רמיא ליה א"ל לר' קוס רקוד לי דאימר לך
הכי אמר רחמנא תועבה תועה אתה בה
לכסא אחרינא (א) א"ל מאי תביל א"ל כי עניינא
קדמאה א"ל עיביד לי דאומר לך עבד אמר
ליה תבל הוא תבלין יש בה מי שניא הדא
ביאה מן כולהון ביאות אמר ליה ומאי
זיזיה אמר ליה עיביד כי עניינא קדמאה
עבד ואמר ליה (א) זו מה היא לא יכיל בן
אלעשה למיסבל קם ונפק הוא ואינתתיה
מתמן מאי בן אלעשה דתניא (א) לא לחנם
פיר בן אלעשה את מעותיו אלא להראות
בהן תספורת של כ"ג דכתיב יכסום יכסמו
את ראשיהם תנא כעין לוליינית מאי לוליינית
אמר רבא ראשו של זה בצד עיקרו של זה
והיינו תספורת של כהן גדול: ובדלעת
הרמוצה: מאי דלעת הרמוצה אמר שמואל
קרא קרקואי רב אשי אמר דלעת הטמונה
ברמיין איתיביה רבינא לרב אשי רבי נחמיה
אומר דלעת ארמית היא דלעת המצרות
כלאים עם היונית כלאים עם הרמוצה תיובתא:
מתני' (א) הנודר ממעשה קדרה אין אסור
אלא ממעשה רחשא אמר קונם היווד
לקרה (א) שאני טועם אסור בכל הנעשה
בקרה: גב' תניא הנודר מן היווד לקרה
אסור ביודר לאילפם שכבר ירד לקרה
קודם שיווד לאילפם מן היווד לאילפם מותר
בנעשה באילפם מן הנעשה בקרה מותר
בנעשה בקרה הנודר מן היווד לתנור אין
אסור אלא בפס ואם אמר כל מעשה תנור
מתי'

תורה אור השלם
1. ואיש אשר ישכב את
זכר אשה
תועבה עשו שניהם מות
ימותו ימותם בהם
2. ובכל בהמה לא תתן
שבתך לטמאה לפי
ואשה לא תעמד לפני
בהמה לברכה תבל
הוא: וירקד זה כג
3. ערות אשה ובתה לא
תגלה את בת בנה ואת
בת בתה לא תחל ללנות
ערוהה שארה הנה ומה
הוא: וירקד זה כג
4. וראשם לא יגלחו
ופער לא ישלחו כסום
יכסמו את ראשיהם:
ויוקאל מד כ

מוסף רש"י
זו מה היא. לטון
ספק (יבמות לז). בן
אלעשה. תמוג של רבי
היה ומן ממון ולמנו לי
אותה תספורת (שנהדרין
בב). כסום יכסמו את
ראשיהם. כסוקמת הו
ספורין שבגלות. ראו של
זה לנד עיקרו של זה. כך
שמעתי משמו של ר' מנחם
ז"ל וקמל לפשו לטון
מת דבר אשה. לא מית
ראש ולא גידול שער אלא
מנהיג שיה אמול"ר בעיני'
(ויוקאל מד כ). לאילפם.
קערה (ביצה דב).

בקרדיה אסור ביודר לאילפם. אחר שירד לקרה יורד לקרה משמע שירד מחלה לקרה: מן היווד
לאילפם מותר ביודר לקרה. מחילה אע"פ שנגמר באילפם דיווד לעולם משמע על שם מחלה יריתו
ולל על שם סופר: מן הנעשה בקרה. משמע העמך הלך מוסר היווד לקרה מחלה ונגמר באילפם:
מן היווד לתנור אינו אסור אלא בפס. ללא אוקרי יורד בתנור אלא פס כנגד: כל מעשה תנור עלי
אסור בכל הנעשה בתנור. י"ע דמשמע דהחילוק בין יורד למעשה ואמאי מאל כל מעשה איז כירשא לימי
כן יורד: